

Aanwezig:

De heer Booij, de heer May, de heer Van der Pluijm, mevrouw Begemann, mevrouw Nitsche, de heer Van Deventer, de heer Cidetli, mevrouw Nijman, mevrouw De Groot, mevrouw Pepels, de heer De Groot, de heer Emili, mevrouw Perquin, mevrouw Seves, mevrouw Gharbharan, de heer Loos, de heer Straas, de heer Van Zuijlen, de heer Schinkelshoek, de heer Schetters, mevrouw Schep, mevrouw Kurver, mevrouw Van Schaijck, de heer Kooijman, mevrouw Jessen, mevrouw Tubée (tevens verslag).

1. Opening en bespreking verslag

De heer Booij opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom. In het bijzonder de sprekers van vandaag: de heer Van der Pluijm, de heer May en de dames Begemann en Nitsche. De bespreking van het verslag wordt verzet naar het einde van de vergadering. De heer Booij gaat nader in op de relatie tussen dit platform en de Projectorganisatie Interculturalisatie van de Gezondheidszorg. Vervolgens geeft de heer Ronald May, ad-interim voorzitter van de Projectorganisatie, aan wat er op dit moment zoal speelt bij de Projectorganisatie. Het project is ontstaan naar aanleiding van het rapport Interculturalisatie van de Gezondheidszorg in 2000 van de RvZ. Op basis hiervan zijn een aantal adviezen opgesteld voor de minister. De Tweede Kamer heeft 8 aanbevelingen overgenomen. Verschillende branches hebben de uitvoering voor hun rekening genomen. Helaas is er sprake van niet zo'n beste start. De voorzitter is er inmiddels niet meer en nu is de heer May voorlopig ad interim voorzitter. Slechts 1 initiatief is financieel gehonoreerd. Men is zoekende naar het commitment van de minister en het ministerie. In maart 2003 is er meer bekend.

2. Vraagsturing en interculturele zorgverlening

- Een verhaal uit de praktijk door de heer Gert van der Pluijm, directeur van Raffy een verzorgingshuis voor Indische en Molukse ouderen in Breda.

De heer Van der Pluijm doet verhaal van de ervaringen van Raffy bij het opzetten van een dagverzorgingsproject op locatie midden in de Molukse wijk. Hij benadrukt het belang van het betrekken van de ouderen zelf, maar ook het belang van het betrekken van de zelforganisaties, de wijkraad, de ouderenwerkraad, de kerken etc. De heer Van der Pluijm geeft aan dat men een lange adem moet hebben omdat een en ander veel tijd kost. Men moet niet teveel ineens willen maar proberen kleine resultaten te boeken. Het is van belang personeel uit de doelgroep in dienst te hebben en deze een duidelijke rol te geven in het project. Zo heeft Raffy bijvoorbeeld ook de mantelzorgers nadrukkelijk betrokken en met hen aan deskundigheidsbevordering gewerkt. Men moet zich niet laten ontmoedigen door regels maar zelf gewoon een aantal zaken regelen en aan de slag gaan. De heer Van der Pluijm geeft een voorbeeld van de mensen die Raffy betrokken heeft bij het project. Eigenlijk begint het al bij de indicaties, het is van belang dat niet zomaar iemand van het RIO langs gaat bij de ouderen maar dat deze geïntroduceerd worden door mensen uit dezelfde cultuur. Raffy is in deze op vele terreinen een tussenschakel tussen de Nederlandse professionele organisaties en de Molukse ouderen. Veel van dit alles ligt op het terrein van Welzijn en daar krijgt men dus geen geld voor, maar het is wel van belang dat het gebeurt.

Na een aantal vragen uit het gezelschap sluit de heer Booij de presentatie af door een korte samenvatting. Vervolgens kondigt hij de heer May aan. Hij is coördinator intercultureel management bij Altrecht (Utrechtse GGZ-instelling), hij zal de beleidskant belichten en zal met name nader ingaan op intercultureel management.

- De heer May gaat in op een aantal bevindingen van de Raad voor de Volksgezondheid. Zo is vastgesteld dat allochtonen minder gebruik maken van ggz-voorzieningen, er is sprake van meer opvang in crisiscentra, men komt minder terecht in de klinische zorg, er is sprake van veel eenmalige contacten, er is sprake van een ondervetegenwoordiging van vrouwen, allochtonen hebben andere verwachtingen en een ander beeld van ziekte etc.

Na het beantwoorden van een aantal vragen hieromtrent gaat de heer May in op de gevolgen voor organisaties. De heer May geeft nadrukkelijk aan dat hij niet vindt dat elke organisatie moet interculturaliseren, men moet het willen en het moet wat opleveren. Interculturalisatie is niet vanzelfsprekend, het roept weerstanden op. Er is organisatorisch draagvlak nodig, dwars door de organisatie heen. De heer May raadt aan eerst in het zittende personeel te investeren (deskundigheidsbevordering) en daarna pas allochtonen aan te nemen anders dan werkt het niet. Het is van belang kleine initiatieven op te pakken en doe dit met een kleine groep, probeer niet iedereen tegelijk te enthousiasmeren.

Men moet gewoon beginnen en het praktisch aanpakken. Er is veel deskundigheid in het veld maak hier gebruik van. Zorg voor goede sturing, continuïteit, neem de tijd en zorg voor leuke momenten.

De heer Booij bedankt de heer May en vraagt aandacht voor de dames Begemann en Nitsche van het NIZW.

- Mevrouw Begemann en Nitsche van het NIZW (Nederlands Instituut voor Zorg en Welzijn) houden een presentatie van de instrumenten die de laatste jaren zijn ontwikkeld op het terrein van interculturalisatie.

Mevrouw Nitsche benoemt een aantal producten en geeft een nadere toelichting hierop. Enkele producten zijn gratis, andere niet.

Voorbeeld van enkele producten:

- Zonder pioniers geen volgers, een praktische handleiding voor vraagsturing, 1997.
- Ouder worden in Nederland, voorlichting in meerdere talen, 1990-1995
- Interculturele voorlichting aan allochtone mantelzorgers, 2002

Daarnaast vraagt mevrouw Nitsche aandacht voor het Facilitair Netwerk Allochtone Ouderen (FNAO) website www.FNAO.nl en het Europees Netwerk in deze.

Zij gaat tevens nader in op het feit dat een aantal multiculturele projecten zijn opgestart gericht op meer communicatie, begrip en waardering. Daarnaast is er een project groepswonen voor allochtone ouderen, een innovatieprogramma Wonen en Zorg.

Voor nadere informatie kan men zich tot het NIZW wenden.

Mevrouw Begemann:

Mevrouw Begemann vraagt aandacht voor een enquête die het NIZW graag onder de aandacht van het Platform wil brengen. In de enquête staan ze thema's aangeduid. De deelnemers wordt gevraagd hierin een prioritering aan te geven.

Ter toelichting laat zij een videofragment zien over een cultuurgebonden diagnose van de Ziekte van Alzheimer, en vertelt zij over de inhoud van de cursus "Ouder worden in Nederland" die met name gericht is op zelforganisaties. Ook wijst zij op het grote belang van intermediairs tussen allochtone ouderen en instellingen en oppert het idee om daar instrumenten verder voor te ontwikkelen.

3. Terugkoppeling inventarisatieformulieren

De terugkoppeling wordt in verband met tijdgebrek verzet naar de vergadering van 19 december.

4. Agendabepaling voor decemberbijeenkomst 19 december

Voorgesteld wordt om het onderwerp financiering van interculturele zorg te agenderen, en hierbij onder andere de (meer)kosten van deze zorg te belichten, alsmede stil te staan bij de kansen en/of bedreigingen die de functionele AWBZ met zich meebrengt voor de financiering van interculturele zorg. Het voorstel heeft de instemming van het Platform en zal door het secretariaat worden uitgewerkt.

5. Rondvraag en Sluiting

Van de rondvraag wordt geen gebruik gemaakt